

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова державної екзаменаційної
комісії

генерал-майор

І.М. ЧУБЕНКО
2013 р.

КРИТЕРІЇ

оцінювання теоретичних знань і практичних навичок курсантів
п'ятого курсу Військового інституту Київського національного
університету імені Тараса Шевченка при складанні комплексного
державного екзамену та захисті дипломної роботи спеціаліста

Спеціальність: 7.03010201 Психологія
Спеціалізація: Військова психологія

Начальник Військового інституту
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

генерал-майор В.В. БАЛАБІН

“17” 2013 р.

Розглянуто та ухвалено на засіданні
Вченої ради Військового інституту
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

Протокол № 4 від 19.12. 2013 р

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Підставою для визначення оцінки на державному екзамені є рівень засвоєння курсантом теоретичного матеріалу та опрацювання практичних завдань, передбачених навчальною програмою у Військовому інституті, з урахуванням результатів його роботи протягом усього періоду навчання (підсумкові оцінки на семестрових екзаменах, результати проходження військової практики та військового стажування), здатність виконувати службові обов'язки та типові завдання військово-професійної діяльності на відповідних посадах.

2. Методика визначення оцінки при складанні комплексного державного екзамену

2.1. Результати складання комплексного державного екзамену оцінюються в балах. Загальна оцінка розраховується як сума балів, отриманих курсантом при відповіді на кожне питання екзаменаційного білету з урахуванням коефіцієнтів та національною шкалою.

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	
90-100	5	Відмінно
75-89	4	Добре
60-74	3	Задовільно
1-59	2	Незадовільно

2.1.1. Оцінка “відмінно” виставляється, якщо курсант глибоко й всебічно засвоїв навчальний матеріал, передбачений програмою, при цьому він повинен:

Знати:

- теоретичні положення навчальних дисциплін, що виносяться на комплексний державний екзамен;
- керівні документи та їх вимоги в повному обсязі;
- перелік та порядок виконання службових обов'язків, що відповідають рівню підготовки зі спеціалізації “Військова психологія” та кваліфікації “спеціаліст, офіцер військового управління тактичного рівня”.

Уміти:

- здійснювати перспективне, поточне та оперативне планування заходів виховної роботи у військовому підрозділі (військовій частині);
- організовувати та проводити різноманітні виховні та психологічні заходи;
- організувати бій на місцевості, чітко ставити бойові задачі, орієнтуватися в бойових умовах, навчати підлеглих умілим та рішучим діям при веденні бою;
- здійснювати морально-психологічне забезпечення життєдіяльності особового складу військового підрозділу (частини) у різноманітних умовах;
- здійснювати психологічне вивчення особового складу підрозділу;

- аналізувати стан військової дисципліни та дисциплінарної практики у військовому підрозділі (частині) та вживати відповідні психологічні заходи щодо її зміцнення, проводити роботу з попередження правопорушень;
- відповідно до функціональних обов'язків проводити роботу щодо захисту конституційних прав і свобод громадян;
- забезпечувати морально-психологічне супроводження навчально-виховного процесу, бойового чергування, вартової служби у військових підрозділах (частинах);
- прогнозувати, діагностувати, попереджувати та розв'язувати конфлікти (внутрішньоособистісні та міжособистісні) у військовому середовищі;
- проводити соціально-психологічні дослідження.

2.1.2. Оцінка “добре” виставляється, якщо:

- матеріал викладено неповно;
- при викладенні теоретичних питань або при виконанні практичних завдань були допущені незначні помилки, які суттєво не вплинули на правильність відповіді.

2.1.3. Оцінка “задовільно” виставляється, якщо:

- матеріал викладено недостатньо повно;
- при викладенні практичних завдань були допущені значні помилки, які суттєво вплинули на правильність відповіді;
- курсант недостатньо повно знає й не вміє застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності.

2.1.4. Оцінка “незадовільно” виставляється, якщо

- курсант не виконав вимоги на оцінку “задовільно”.

3. Загальна оцінка за комплексний Державний екзамен виставляється з урахуванням оцінок, отриманих при складанні наступних етапів – теоретичного та практичного, з урахуванням відповідних коефіцієнтів:

1) теоретичний – оцінка теоретичних знань із навчальних дисциплін “Актуальні проблеми військової психології”, “Морально-психологічне забезпечення підрозділу”, “Основи бойового застосування підрозділів та частин Збройних Сил України”, “Психологічна допомога у надзвичайних ситуаціях”;

2) практичний – оцінка практичних навичок розв'язання тактичних задач, педагогічних та психологічних ситуацій, практичного застосування методів виховної та психологічної роботи у підрозділі.

Оцінка курсанта визначається як середньоарифметичний показник оцінок усіх членів ДЕК (ціле число, округлення здійснюється відповідно до загальноприйнятих правил).

	Назви навчальних дисциплін				Практичне завдання
	Актуальні проблеми військової психології	МПЗ підрозділу	ОБЗПЧ ЗСУ	ПДНС	
коефіцієнт	2	2	2	2	2
Максимальна кількість балів	20	20	20	20	20

Примітка: Показники оцінювання повноти відповіді курсанта на кожне питання екзаменаційного білета визначаються за 10-бальною шкалою:

Вербальна оцінка	Бали	Оцінка за національною шкалою
Відмінно з елементами творчості	10	5
Відмінно	9	
Добре	8	4
Майже добре	7	
Задовільно	6	3
Майже задовільно	5	2
Недостатньо	4	
Незадовільно	3	-
	2	
Не підлягає оцінюванню	1	-
	0	

4. Методика визначення оцінки при захисті дипломної роботи

Об'єктивна оцінка дипломної роботи вимагає від членів ДЕК уваги, педагогічного такту й чуйності. Оцінка має відображати глибину усвідомлення курсантом наукової проблеми дипломної роботи; основних завдань, що витікають із предмета, цілей і гіпотези дослідження; обґрунтованість, наукове й практичне значення отриманих результатів, рівень оригінальності, оформлення роботи, науковий та літературний виклад, уміння курсанта викласти суть проблеми та відстоювати основні свої наукові опрацювання в процесі захисту; дати чіткі й правильні відповіді на поставлені запитання. Поточна успішність курсанта, особисті заслуги керівників та рецензентів не повинні впливати на оцінку дипломної роботи.

Критерії оцінки дипломної роботи:

1. Дипломна робота являє собою теоретичне дослідження однієї з актуальних проблем за спеціальністю. Виконання роботи полягає в дослідженні актуальної проблеми, яка має місце в морально-психологічному забезпеченні військ.

2. Базою (основою) для виконання дипломної роботи мають бути глибокі знання курсанта з досліджуваної проблеми, які отримані в процесі самостійного вивчення та аналізу відповідної літератури (підручників, навчальних посібників, монографій, періодичної літератури, наукових журналів зі спеціальних проблем, нормативних документів тощо), а також публікацій з узагальнення досвіду практичної роботи в цьому напрямі.

3. Дипломна робота є одним із засобів діагностики якості підготовки військових фахівців і дозволяє Державній екзаменаційній комісії зробити висновок про рівень оволодіння курсантом змістом освітньо-професійної програми.

4. Оцінка дипломної роботи курсанта здійснюється Державною екзаменаційною комісією і являє собою диференційований показник, що ґрунтується на результатах розгляду:

самої дипломної роботи як закінченої й відповідно оформленої;
особистісних здібностей, виявлених під час захисту своєї роботи.

4.1. Дипломна робота оцінюється в балах. Загальна оцінка розраховується як сума балів, отриманих курсантом при захисті роботи з урахуванням коефіцієнтів та за національною шкалою.

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	
90-100	5	Відмінно
75-89	4	Добре
60-74	3	Задовільно
1-59	2	Незадовільно

4.2. Державна екзаменаційна комісія оцінює подану до захисту дипломну роботу за такими критеріями:

наявність та повнота огляду літератури, в якій висвітлюється досліджувана проблема;

рівень адекватності структури й змісту роботи;

наукова і літературна правильність викладення матеріалу;

використання досвіду бойових дій, навчань, бойової підготовки військ;

оптимальне використання наукової й військової термінології;

наявність особистого творчого внеску автора в дослідження проблеми;

рівень оригінальності отриманих результатів;

якість оформлення роботи, зокрема ілюстративних матеріалів, дотримання вимог кафедри військової педагогіки й психології щодо оформлення роботи.

4.3. Крім того, при розгляді поданої до захисту дипломної роботи до уваги береться зміст рецензії, складеної на дану роботу. Рецензія повинна бути розгорнутою й відповідати ряду таких вимог:

містити аналіз та оцінку методики проведеної роботи;

містити оцінку вміння курсанта користуватися літературними джерелами, систематизувати та критично їх аналізувати;

містити розгляд тексту роботи зі стислим розбором її розділів і їхньою оцінкою;

містити позитивні та негативні сторони роботи, рекомендації щодо усунення недоліків, характеристику новизни й можливість використання роботи в процесі майбутньої військово-професійної діяльності;

містити загальну оцінку за чотирибальною системою.

4.4. Оцінка якості поточної роботи курсанта з проблемою та якості захисту дипломної роботи відбувається в процесі безпосереднього захисту роботи перед Державною екзаменаційною комісією, яка керується такими критеріями:

відгуком керівника;

умінням викласти стисло та чітко мету написання, зміст і висновки своєї роботи у відведений часовий регламент;

впевненість і правильність відповідей на запитання по ходу захисту;

рівень розвитку методичних навичок курсанта.

4.5. При оцінці дипломної роботи Державною екзаменаційною комісією до уваги не може братися:

недостатня (на думку членів ДЕК або рецензента) актуальність, наукова значимість або оригінальність теми кваліфікаційної роботи;

загальна поточна успішність курсанта;

дисциплінованість курсанта.

4.6. Дипломна робота оцінюється Державною екзаменаційною комісією колегіально. Кожен член комісії оцінює роботу випускника за визначеними вище критеріями особисто. Особиста оцінка члена комісії являє собою середнє арифметичне оцінок таких складових:

1) робота як закінчена й відповідно оформлена, що має практичну спрямованість для потреб військ (сил) Збройних Сил України (з обов'язковим врахуванням змісту рецензії) (на підстав п. 4.2, 4.3, 4.5);

2) особистісні здібності курсанта, виявлені під час захисту дипломної роботи (доповідь результатів дослідження та відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії по роботі) (на підставі п. 4.4);

3) робота курсанта як процес дослідження проблеми (оцінюється опосередковано, спираючись на інформацію, викладену в відгуку наукового керівника) (на підставі п. 4.4).

Оцінка курсанта визначається як середньоарифметичний показник оцінок усіх членів ДЕК (ціле число, округлення здійснюється відповідно до загальноприйнятих правил).

При виставленні оцінки членами Державної екзаменаційної комісії застосовуються такі коефіцієнти:

	складова № 1	складова № 2	складова № 3
коефіцієнт	4	4	2
Максимальна кількість балів	40	40	20

Примітка: Показники оцінювання повноти роботи курсанта за складовими визначаються за 10-бальною шкалою:

Вербальна оцінка	Бали	Оцінка за національною шкалою
Відмінно з елементами творчості	10	5
Відмінно	9	
Добре	8	4
Майже добре	7	
Задовільно	6	3
Майже задовільно	5	
Недостатньо	4	2
	3	
Незадовільно	2	-
	1	
Не підлягає оцінюванню	0	-

Розглянуті та ухвалені на спільному засіданні кафедри військової педагогіки та психології і кафедри загальновійськових дисциплін, протокол № 5 від 28.11.2013 р.

Начальник кафедри військової педагогіки та психології

Начальник кафедри загальновійськових дисциплін

полковник

С.П.ВАСИЛЬЄВ

полковник

“ ___ ” _____ 2013 р.

В.К.ШВАБ
“ ___ ” _____ 2013 р.

Розглянуті та ухвалені на засіданні Вченої ради військового гуманітарно-лінгвістичного факультету, протокол № ___ від __.12. 2013 р.

Начальник військового гуманітарно-лінгвістичного факультету

полковник

Ю.В.ДУЛІЧ

“ ___ ” _____ 2013 р.